

KITLV-inventaris 19

H 824 Alleen digitaal beschikbaar

Collectie-Arend van den Brandhof (1796-1863), met stukken uit de jaren 1840-1853, het tijdvak van Dominee A. van den Brandhofs bemoeienissen met de Europese kolonisatie aan de Saramacca in Suriname en van zijn bestuur over deze volksplanting. 7,5 doos.

Schenking N.W. van den Brandhof, 1961 en 1963

I. AREND VAN DEN BRANDHOF

A. ALS THEOLOOG EN PREDIKANT

- 1 Certificaat van de rector van de Utrechtse academie van de inschrijving op 19 augustus 1813 van Arend van den Brandhof als student in de godgeleerdheid, 14 april 1815. 1 stuk
- 2 'Phrasialogia ex Cornelio Nepote', overzicht van zegswijzen gebruikt door Cornelius Nepos, zonder datum. Circa 1815. 1 deel
- 3 'Onderwerpen van Leerredenen uit de Aanmerkingen over de Predikkunde van H. Roijaards Profr. te Utrecht'. Circa 1815. Handschrift. 1 deel
- 4 Aantekeningen voor systematische overzichten van preekteksten voor kerkdiensten in verschillende Hervormde gemeenten, 1820-1826, zonder datum. 1 omslag
- 5 Onderhandse acte van een koopovereenkomst van een arbeiderswoning aan de Diaconie der Hervormde Gemeente te Elst, 11 januari 1836, concept geschreven door A. van den Brandhof. Met acten van koopovereenkomsten van ander onroerend goed te Elst, 16 december 1823, met onderhandse kopie, en 22 augustus 1831, onderhandse kopie. 3 stukken
- 6 Formulier voor de staat van begroting van ontvangsten en uitgaven van de Hervormde gemeenten in Gelderland, 182.., gedrukt. 1 stuk
- 7 'Reglement voor de Protestantsche Vereeniging, onder de zinspreuk: Christelijk Hulpbetoon', 31 juli 1844, gedrukt. 1 stuk
- 8 Aantekening van de uitgave van de melodieën van de psalmen en gezangen getoonzet door J.H. Hulsken, predikant te Losser, (uitgave 1839), zonder datum. 1 stuk
N.B. Aan de achterzijde aantekening van een winterdienst van de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij, per 15 oktober 1844.
- 9 Aantekeningen voor het leiden van kerkdiensten geschreven door D. Copijn, zonder datum. 2 stukken
N.B. Door D. Copijn gezonden aan A. van den Brandhof.
- 10 Apostille van de Commissie tot de Zaken der Protestantsche Kerken in Neérlands Oost- en West Indië, verlangende dat de predikant van Paramaribo A. van den Brandhof - benoemd tot

bestuurder en herder der Europese Kolonisatie - te Voorzorg, als een nieuwe gemeente, zal inzegenen. Met getuigschrift en acten van losmaking, en brieven over de bevestiging. 6 april-16 mei 1845. 5 stukken

- 11 Kennisgeving van de gouverneur van Suriname, R.F. van Raders, aan de heemraad der divisie Saramacca met verzoek te rapporteren, of - in verband met hetgeen tegemoet gezien kan worden - de slaven op de plantages zondags naar de kerk kunnen gaan en godsdienstonderwijs ontvangen van de "Moravische leraren", 17 juli 1848, onderhandse afschriften. 2 stukken
- 12 Aantekeningen in verband met het afgeven van attestaties door A. van den Brandhof, als herder der Europese kolonisatie, voor J. de Vries Robbé en echtgenote, en voor D. Luttenberg, H. Tamminga en enige andere kolonisten, 1849-1852. 3 stukken
- 13 Pagina van een kerkelijk tijdschrift bevattende het programma van Teylers Godgeleerd Genootschap voor 1850, november-december 1849, gedrukt. 1 stuk
- 14 'Metaphysica bij Mr. C.W. Opzoomer (1849-1850). Eerste gedeelte', collegedictaat. Handschrift. 1 deel
- 15 'Adversaria', verzameling van theologische stellingen, citaten en uiteenzettingen, met alfabetische index, zonder datum. 1 deel
- 16 'Christelijke Godgeleerdheid door Prof. J. Heringa Ez., 2. Deel' toebehoord hebbende aan D. Copijn. Met aantekeningen van A. van den Brandhof achterin. Zonder datum. 1 deel
- 17 Catechisatie-schrift, met aantekeningen voor catechisatielessen. Zonder datum. 1 schrift en 10 stukken
N.B. Misschien samengesteld door de godsdienstonderwijzer H. Tamminga.

B. KOLONISATIE

a. Plan tot oprichting van een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname

- 18 'Plan van Kolonisatie' met Nederlandse landbouwers in Suriname gesteund door de regering, [december 1840-januari 1841], concept geschreven door D. Copijn, met aanvullingen en verbeteringen van A. van den Brandhof en D. Verbeek. 1841. 1 stuk
- 19 Plan voor een landbouwkolonie van Europese kolonisten onder leiding van A. van den Brandhof en D. Copijn als predikanten en bestuurders met regeringssteun te stichten in de bovenlanden van Suriname, ondertekend door A. van den Brandhof en D. Copijn, met naam en kwaliteit van J.H. Betting door A. van den Brandhof onderaan bijgeschreven, [juni 1841]. 1 stuk
- 20 Adres aan de minister van Marine en Koloniën, met een plan voor een kolonisatie met Nederlandse landlieden in Suriname, door A. van den Brandhof, J.H. Betting en D. Copijn aangeboden op 23 juni 1841, concept geschreven door J.H. Betting. Met briefjes over de audiëntie bij de minister, 22 juni 1841. 3 stukken
- 21 Rondschrijven voor predikanten om arme gezinnen in hun gemeenten te wijzen op de in

Suriname op te richten Nederlandse landbouwkolonie, 31 oktober 1841, concept. 1 stuk

- 22 Adres aan de minister van Koloniën met een nader uitgewerkt plan voor de voorbereiding van een kolonisatie in Suriname wegens het uitblijven van advies van de gouverneur-generaal. Concept geschreven door J.H. Betting. 15 januari 1842. Met twee stukken over een audiëntie bij minister J. Baud, juni 1841. 3 stukken.
- 23 Adres aan de minister van Koloniën houdende een 'Nader voorstel om het in der tijd ingediend plan eener vrije kolonisatie in Sur. bij aanvang tot stand te brengen en bij voortgang uit te breiden', aangeboden en geschreven door J.H. Betting mede namens A. van den Brandhof en D. Copijn, o.m. behelzende begroting der kosten en voorstellen voor de financiering. 24 augustus 1842. 1 stuk
- 24 Brief van J.H. Betting aan de minister van Koloniën, 14 oktober 1842, meedelend dat de aanmeldingen voor de nieuwe kolonie toenemen door het openbaren van hun voornemen. Met het antwoord van 18 oktober 1842. Kopieën afgeschreven door J.H. Betting, met aantekening. 1 stuk
- 25 'Voorlopig de voorwaarden gesteld onder welke een onderwijzer bij de nieuwe kolonie zou kunnen geplaatst worden', zonder datum, concept door J.H. Betting, met aantekening. 1 stuk

b. Documentatie in verband met de uitvoerbaarheid van een Europese kolonisatie in Suriname

1. Algemeen

- 26 Uittreksels uit de *Reize naar Suriname* door J.G. Stedman; uit *Suriname in losse tafereelen en schetsen* door J.H. Nagel; uit *Reistogten in Aziën* door P. Weeda; *het Wezen en de Geschiedenis der Hervorming* door K.R. Hagenbach, deel 6. Zonder datum. Met artikelen uit: *het Nederlandsch Magazijn*, *de Haarlemsche Courant*, *het Algemeen Handelsblad* en *de Nieuwe Amsterdamsche Courant*, voornamelijk over Surinaamse en nadere koloniale aangelegenheden. 1832, 1840, 1842, 1844. Onderhandse kopieën. 5 schriften
- 27 Uittreksels uit: *De Mensch*, door M. Stuart, en uit: *Reize naar Surinamen*, van A. baron von Sack. 1 schrift
- 28 Artikelen uit: *de Nederlandsche Staatscourant*, *het Algemeen Handelsblad*, *de Tijdgenoot*, *de Haarlemsche Courant* en *de Arnheemsche Courant*, voornamelijk over Suriname en andere koloniale aangelegenheden, 1841-1845. Onderhandse kopieën. 6 schriften en 1 stuk.
N.B. Een lijst met boeken over Suriname door A. van den Brandhof ter lezing ontvangen van F.J. Nagtglas Versteeg, notaris te Montfoort, en van H.W. Tydeman te Leiden is geschreven in het schrift 29 juni 1844 - 1 mei 1845.
- 29 Artikelen uit: *het Algemeen Handelsblad*, *de Haarlemsche Courant*, *de Utrechtsche Courant*, *het Familie-Magazijn*, onderhandse kopieën, met uittreksels uit brieven van Jetje [A. van den Brandhof] en van mevrouw E. de Niefeld, 1856, 1857, 1859. Met een brief aan S.A. Bleekrode, van A. van den Brandhof, 16 oktober. 1857, concept. 1 schrift en 1 stuk

2. Aanbevelingen voor Europese kolonisaties in Zuid-Amerika, in het bijzonder in Suriname

- 30 'Tets over Suriname, anno 1825. Eerste Gesprek', tweegesprek over de mogelijkheid Europese boeren een bestaan te geven in het gebied langs de Jonkermanskreek, onderhandse kopie. 1 stuk
- 31 'Nota ten dienste der kolonisatie met blanken in Suriname', de keuze van de landstreek, de productie en andere gezichtspunten behandelend, met schetsen voor een dorpsplattegrond en een kolonistenwoning, waarschijnlijk opgesteld door W.H. Lans. Met aanvullende adviezen (voor J.H. Betting?), en met lijst van tropische voortbrengselen. [1842 of 1843], onderhandse kopieën. 1 schrift
- 32 'Bericht aangaande een onderzoek van eenige deelen van het Muskitoland, door eene daartoe benoemde Commissie op last van Z.K.H. Prins Carel v. Pruisen, en Z.D. den Vorst v. Schoenburg-Waldenburg', 31 dec. 1844. Met grammatica en woordenlijst van de taal der Musquito-Indianen en andere bijlagen. Uit het Duits en Engels vertaald en van voorrede en aantekeningen voorzien door de hoofdonderwijzer J.H. van Hateren, januari 1848. 11 schriften.
N.B. Het onderzochte gebied was de Carataca-lagune en omgeving in het huidige Honduras. Het Mosquitia-koninkrijk was een Brits protectoraat.
- 33 Bijdrage voor het *Algemeen Handelsblad* van een grondeigenaar tevens bewoner in Suriname naar aanleiding van de overweging van de regering of de kolonisatie aan de Saramacca uitgebreid of verlaten zal worden, aanbevelend meer kolonisaties te vestigen op verschillende punten en hulpbehoevenden in Nederland naar Suriname te zenden, [ca. 1850], onderhandse kopie. Handschrift. 1 stuk

3. Cultures en te gebruiken gereedschap

- 34 Verslagen over de tabakscultuur op Cuba en elders, 1828 (Franstalig en Nederlands), 1838, 1845, zonder datum, onderhandse kopieën. Met begeleidende brief aan J.H. Betting van B.J. Elias, 29 juni 1843. 6 stukken
- 35 Lijst van tropische en subtropische gewassen overgeschreven uit het *Handboek voor drogisten*, door P.J. Campagne. 1831. 1 stuk
- 36 'Uittreksel uit de Redevoering van den Heere F.J.L.R. van Onna, gehouden den 2 Sept. 1844 te Paramaribo' over landbouw en cultures in Suriname. 1 stuk
- 37 Aanwijzing voor het planten van olijfbomen, zonder datum, onderhandse kopie. 1 stuk
- 38 Fragment van de Prijscourant van zaden, van Spruyt & Comp. Zonder datum. 1 stuk
- 39 Prijscouranten en beschrijvingen voor Engels vloerzeil en Franse toilet-potten en weegbruggen van L. Bidos & Comp., dépot- en commissiehouder voor Nederland, met illustraties, zonder datum, gedrukt. 4 stukken
- 40 Visitekaartje van J. Heynen, fabrikant en leverancier van optische instrumenten, thermometers, globes etc. zonder datum, gedrukt. 1 stuk

- 41 Beschrijving en begroting door G. Worst van een zaagmolen en een machine om bomen te vellen. Met tekeningen. Zonder datum. 4 stukken

4. Slavernij

- 42 *Schets ... ten betooge, dat de vrijstelling der slaven in de kolonie Suriname kan worden tot stand gebracht zonder geldelijke opoffering, ... zonder verstoreng van hetgeen bestaat ...*", door R.F. van Raders. Zonder datum, onderhandse kopie. 1 stuk.
N.B. De schets is te Paramaribo in 1848 uitgegeven.
- 43 Verzoekschrift aan de Tweede Kamer van F.W.R. Hostmann om beloning te vragen voor zijn waardevolle nasporingen en adviezen met betrekking tot het weder-invoeren van de afgeschafte slavenhandel, 1 juni 1850, onderhandse kopie. 1 stuk
- 44 'Plan voor de trapsgewijze afschaffing van den slavenstand' met behulp van de Katholieke geestelijkheid, door A.B. Zonder datum, onderhandse kopie. 1 stuk

5. Gouvernements-plantage Mijn Vermaak

- 45 Verslag van ongeregeldheden op de gouvernementsplantage Mijn Vermaak, van het onderzoek door een gedelegeerde rechtbank van heemraden en van de uitgesproken vonnissen, [februari 1849], concept geschreven door M.W. van Bruch Duyckinck. Met uitnodiging van de burgerkapitein der divisie Saramacca P. Klein aan G.W. van Bruch Duyckinck luitenant van de burgerdivisie zich voor het onderzoek gereed te houden, 17 februari 1849. Onderhandse kopie. 2 stukken
- 46 Besluit van de gouverneur tot eervol ontslag van M.R. Mattes als directeur van de gouvernementsplantage Mijn Vermaak. Met de ontslagaanvraag en "Aanmerkingen" daarbij, en andere bijlagen. 6-12 april 1849, onderhandse kopieën, gedeeltelijk geschreven door G.W. van Bruch Duyckinck. 6 stukken
- 47 Rapporten van de werkzaamheden op de gouvernementsplantage Mijn Vermaak over de periodes 6-15 juli 1848 en 1 januari-31 maart 1849, met onderhandse afschriften en concepten. Met begeleidende brief van M.R. Mattes aan A. van den Brandhof, 28 april 1849. 1 omslag

6. Diverse onderwerpen

- 48 Journaal van de expeditie van Kwata naar de grond Daphina's Zorg aan de Wanica-kreek vlak voor Bakramasanga, opgemaakt door de commandant, de tweede luitenant J. Arrias, voor W. Maynard, burgerkapitein van de divisie Saramacca, 29 augustus-7 september 1843, met onderhandse kopie. 2 stukken.
N.B. Met Daphina's Zorg wordt waarschijnlijk Daphina's Hoop bedoeld. Bakramasanga lag op het punt waar het Saramaccakanaal uitkomt in de Wanica-kreek.
- 49 Kennisgeving aan J.A.E. Lisman van J. de Vries Robbé van zijn voorstel om een vaste dienst met

een schoener op te richten van Paramaribo buiten naar de kolonisatie op Groningen en v.v. Zonder datum, onderhandse kopie van een gedeelte. Met begeleidende brief aan A. van den Brandhof van J. de Vries Robbé met verzoek het plan te steunen, 7 oktober 1848. 2 stukken

- 50 "Karaibaansch Woordenboek" opgetekend door Ch. de Rochefort; met een lijst van natuurproducten en hun werking; met een lijst van eenige Mandingesche woorden benevens derzelve beteekenis, vertolkte vragen en antwoorden, die in de West-Indiën mogelijk van dienst kunnen zijn, ... Nog eenige gezegden in verschillende Afrikaansche talen, getrokken uit: de reize van Mungo Park". Zonder datum. Onderhandse kopieën. 1 schrift
- 51 Brieven aan H. Tamminga, D. Luttenberg (?) en een kolonist, Van Dijk, van M.D. Feenstra en B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis o.m. over de armoede van de "mindere standen" in het vaderland, augustus-oktober 1848, onderhandse kopieën. 4 stukken

7. Prenten en kaarten

- 52 'Gezicht van de Savane der Joden' en 'Gezicht van den Berg Parnassus, of blaauwen Berg'. Prenten, genummerd Pl. XXXVIII. Gedrukt. 1 stuk.
N.B. Afkomstig uit J.G. Stedman: *Reize naar Suriname*, deel III. Amsterdam, 1800.
- 53 Kaart van de Noordelijke helft van Suriname, genummerd Pl. V. Gedrukt. 1 stuk.
N.B. Afkomstig uit J.G. Stedman: *Reize naar Suriname*, deel I. Amsterdam, 1799.
- 54 'Platte grond van de hoofd-legerplaats tusschen de rivieren Cottica en Maroni; benevens de manier om in de bosschen van Suriname te legeren'. Kaart, genummerd Pl. XXXII. Gedrukt. 1 stuk.
N.B. Afkomstig uit J.G. Stedman: *Reize naar Suriname*, deel III. Amsterdam, 1800.
- 55 Kaart van een gedeelte van de Suriname-rivier en de Para-kreek, met aangrenzende plantages. 1 stuk.
N.B. Gedeeltelijke kopie van de 'Nieuwe Specialkaart van de Colonie Suriname', door L.H. Moseberg, 1801. Gedrukt in: *Schakels met het Verleden, de geschiedenis van de kartografie van Suriname 1500-1971*, onder redactie van C. Koeman (Amsterdam, 1973).
- 56 Kaartje van de samenvloeiing van de Suriname en de Commewijne, met de ligging van Paramaribo, de forten Zeelandia en Nieuw-Amsterdam, en de redoutes Leiden en Purmerend. [19^e eeuw]. 1 stuk

c. Voorbereidingen voor een proef met Europese kolonisatie in Suriname met vijftig huisgezinnen

- 57 *Nederlandsche Staatscourant* van 30 januari 1843, met het Koninklijk Besluit nr. 77, 25 januari 1843, waarbij het aanbod van A. van den Brandhof, J.H. Betting en D. Copijn, zich te verbinden aan een proef van Europese kolonisatie in Suriname met aanvankelijk 200 huisgezinnen wordt aangenomen, en waarbij Betting de opdracht krijgt vooreerst de ontvangst van vijftig huisgezinnen voor te bereiden. 1 stuk
- 58 Kennisgevingen in antwoord op verzoeken tot audiënties van J.H. Betting, A. van den Brandhof en D. Copijn bij koning Willem II. Februari 1843. 2 stukken

- 59 Dagverhaal van J.H. Betting over zijn overtocht van Amsterdam naar Suriname. 4 mei 1843-19 juni 1843. Handschrift. 1 deel
- 60 Brief van A. van den Brandhof aan J.H. Betting over de nooszaak zelf met de eerste vijftig gezinnen naar Suriname te gaan. [november 1843]. Kopie. 1 stuk.
N.B. A. van den Brandhof sloot deze kopie in bij zijn brief aan J.H. Betting van 27 november 1843 en vroeg hem weer terug om er gebruik van te kunnen maken bij zijn gesprekken met de minister van Koloniën.
- 61 Rapport voor de gouverneur-generaal door J.H. Betting opgemaakt "van hetgeen door (hem) waargenomen is bij de voorloopige werkzaamheden ten behoeve eener kolonisatie ..." op post Groningen, het kolonisatieplan afracend, 16 december 1843. Onderhandse kopie. 1 stuk
- 62 Brieven aan A. van den Brandhof van J.H. Betting twijfelend aan de mogelijkheid van kolonisatie met Europeanen in Suriname, waarover hij een rapport heeft ingediend, 23 dec. [1843]. Gedeelte van een onderhandse kopie. 1 stuk
- 63 Brieven aan de gouverneur-generaal van J. Rijdsdijk, uiteenzettend waarom hij kolonisatie door Europese landbouwers mogelijk acht, en hoe hij in de omgeving van Paramaribo de voorbereidingen voor de ontvangst van vijftig huisgezinnen wil hervatten. 14, 21 en 30 december 1843. Onderhandse duplicaten. 3 stukken
- 64 Begeleidende missive aan de minister van gouverneur-generaal B.J. Elias bij de rapporten van J.H. Betting en een commissie van onderzoek, meedelend, dat hij de voorbereidingen voor de kolonisatie heeft doen staken. 27 januari 1844. Onderhandse kopie. 1 stuk.
N.B. Het rapport van de commissie ontbreekt.
- 65 Begeleidende missive aan A. van den Brandhof en D. Copijn van de minister bij de missive van de gouverneur-generaal van 27 januari 1844 met bijlagen, met verzoek hem te adviseren of de gestaakte voorbereidingen hervat kunnen worden. 23 maart 1844. 1 stuk
- 66 Brief aan de gouverneur-generaal van J.H. Betting met "nadere voorstellen" voor de ontvangst van de eerste vijftig huisgezinnen. Met een brief aan de minister met het verzoek A. van den Brandhof met deze gezinnen te laten afreizen. Mei, juni 1844. Onderhandse kopieën. 2 stukken
- 67 Brieven aan de gouverneur-generaal van J.H. Betting over de vertragingen bij de werkzaamheden voor de ontvangst van de vijftig huisgezinnen. 27 oktober 1844, 11 februari 1845. Onderhandse kopieën. 2 stukken
- 68 Onderhandse acte van een overeenkomst tussen de administrateur van Financiën, daartoe gemachtigd door gouverneur-generaal B.J. Elias, en de timmerbaas J.F. Halfhide voor de bouw van vijftig woonhuizen op Voorzorg, [tussen 27 oktober en 16 november 1844]. Onderhandse kopie. 1 stuk.
N.B. De in de acte genoemde tekening ontbreekt.
- 69 Missive aan de minister van gouverneur-generaal B.J. Elias bij de ontwerpen voor speciale voorzieningen en voor een reglement van orde en bestuur voor de te vestigen Europese

kolonisatie, verslag uitbrengend van het hervatten van de gestaakte voorbereidingen, meedelend dat de kolonisten begin april 1845 kunnen vertrekken. 16 november 1844. Onderhandse kopie. 1 stuk

- 70 Brieven aan Jan Simon Betting van J.H. Betting, zijn vader, uitleggend waarom hij Jan niet met de familie Van den Brandhof naar Suriname zal laten overkomen, 31 maart, 1 december 1844. Onderhandse kopieën. 2 stukken
- 71 "Journaal betreffende de werkzaamheden ten behoeve der Nederlandsche kolonisatie op de Etablissements Groningen en Voorzorg ... begonnen den eersten July ... 1844 door ... Betting, als belast met die kolonisatie ... aan den opzigter Van Gerholdt overgegeven den 28 mei 1845, Etabl. Groningen ...". 1 katern

d. Het bestuur van de Europese Kolonisatie

1. Algemeen

- 72 'Publicatie, houdende speciale voorzieningen voor de Europesche Kolonisatie in Suriname', [1844]. Onderhandse kopie. 1 stuk
- 73 'Bepalingen omtrent het aannemen van personen voor de proeve van Kolonisatie in Suriname ...', vastgesteld bij K.B. d.d. 22 maart 1845 nr. 55, afschrift. Met formulier van de acte van verbintenis tot deelneming. Gedrukt, zonder datum. 2 stukken
- 74 Reglement voor de Raad van Oudsten, zonder datum, concepten. 2 stukken
- 75 Ontwerp voor het 'Policie-Reglement voor de kolonisten op Groningen aan de Saramacca' voorgedragen door de bestuurders, 23 april 1846. Concept en onderhandse kopie. 2 stukken
- 76 'Brand Reglement voor de Europesche Kolonisatie te Groningen aan de Saramacca'. Zonder datum. Handschrift. 1 stuk
- 77 Reglement voor het schoonhouden van de waterlozing der akkers. Met lijst van kolonisten en hun lotnummer. Zonder datum. Concepten. 1 stuk
- 78 Tabellen der "in te zenden stukken", [1845 of 1846]. Concepten. 2 stukken
- 79 Beschikking van de gouverneur houdende voorschrift voor de bestuurder over de wijze van boekhouden ten behoeve van de Kolonisatie. 19 maart 1847. 1 stuk

2. Het vertrek en de overtocht van de ambtenaren en de kolonisten

- 80 Beschikking van de minister van Koloniën houdende autorisatie aan A. van den Brandhof en D. Copijn om voor rekening van zijn ministerie aankopen te doen voor de vijftig huisgezinnen bestemd voor de kolonisatie. 10 mei 1844. 1 stuk
- 81 Lijst van gereedschap en materialen met prijsopgave opgemaakt door een smid te Zoelen. 11 augustus 1844. 1 stuk

- 82 Bestekken behorend bij de tekeningen der in Nederland te bouwen houten woningen voor ambtenaren van de op te richten kolonisatie. Met aantekeningen en berekeningen. [Februari 1845]. Concepten. 1 omslag.
N.B. De bouwtekeningen ontbreken.
- 83 Lijstje van bewijzen en getuigschriften door de kolonisten in te leveren. [1845]. 1 stuk
- 84 "Lijst der vijftig huisgezinnen, die zich bereid hebben verklaard tot deelneming aan de kolonisatie en door Bestuurderen als eerste uitzending worden voorgedragen"; concept. Met aantekeningen o.m. over hun uitrustingskosten. [1845]. 6 stukken
- 85 Lijst opgemaakt door B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis van acht arbeidsters voor de kolonisatie. 3 mei 1845. 1 stuk
- 86 "Namen der kolonisten, welke hunne verbintenis hebben geteekend", concept. Met een acte van verbintenis getekend door een aanstaande kolonist, druk. [1845]. 2 stukken
- 87 Brieven aan het Ministerie van Koloniën van A. van den Brandhof en D. Copijn over de voorbereidingen voor de kolonisatie, met nota's, kwitanties, assignaties, inschrijvingen voor de in Nederland te bouwen ambtenarenwoningen en de lijst der vijftig uitgekozen huisgezinnen met hun uitrustingsbedragen, november 1844-mei 1845. Onderhandse kopieën. 2 schriften
- 88 Onderhandse lijsten van verzonden goederen, reçu's voor de koloniale magazijnmeester en aantekening betreffende de verzonden goederen. [1845]. 1 omslag
- 89 Cognossementen wegens het vervoer met het schip 'Antonie & Eugenie' van goederen bestemd voor de kolonisatie, beladen door het Ministerie van Koloniën. Met specificaties. 2 mei 1845, zonder datum. Kopieën. 4 stukken
- 90 Onderhandse lijsten voor de inscheping van A. van den Brandhof en D. Copijn met hun gezinnen en de kolonisten, met aantekeningen. [1845]. 1 omslag
- 91 Vervoerscontract tussen het Ministerie van Koloniën en de reders van de 'Antonie & Eugenie' voor het vervoer van 125 personen van de mond van het Groot-Noordhollands Kanaal naar de Saramacca. 7 mei 1845. Met een rantsoenlijst en een schaftorde, zonder datum, 2 exemplaren, gedrukt. 3 stukken
- 92 Begeleidende brief aan de minister van Koloniën van A. van den Brandhof bij een stuk van B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis over de ongunstige toestand van de vijftig kolonistenwoningen. 10 mei 1845, gedeelte van een concept. 1 stuk
- 93 'Nominatieve staten' van de kolonisten en arbeidsters aan boord van de 'Susanna Maria', waarbij gegevens over hun ziekten en gedrag. Concepten. [mei-juni 1845], concepten. Met modellen voor deze staten, 1845. 1 schrift en 3 stukken

3. Het voortzetten van de voorbereidingen voor de vestiging van de kolonisten

- Algemeen

- 94 Vragenlijst aangaande de situatie op de etablissementen Voorzorg en Groningen bij aankomst van de kolonisten en de eerste maanden daarna, met antwoorden. Zonder datum. Concepten. 2 stukken
- 95 Aantekeningen betreffende kolonisten en betreffende de voorbereidingen op Groningen en op Voorzorg waarschijnlijk voor in te zenden stukken, [1845 of 1846]. 1 stuk

- Uitdelingen van levensbenodigdheden

- 96 Lijsten opgemaakt o.m. door Anna C. Gerholdus in verband met de uitdeling van vee en pluimvee aan de kolonisten op last van A. Allan, 29 juni-16 juli 1845. 1 omslag
- 97 Onderhandse lijsten van goederen en levensmiddelen voor de kolonisten, 5, 7 juli [1845], 12 december 1845. 1 omslag
- 98 Lijsten, overzichten en aantekeningen in verband met de uitdelingen van rantsoenen levensmiddelen, [1845], 1846, 1847. Concepten. 1 omslag.
N.B. Zie ook de lijsten in inv. nrs. 77, 119, 120 en 121.
- 99 'Inventaris van ameublement aanwezig bij de Europesche Kolonisatie, met aanwijzing waar hetzelfde in gebruik of bewaring is'. [per 1 jan. 1846]. Concept. 1 stuk
- 100 Aanvraag door de waarnemend magazijnmeester, J. Rijdsdijk, van een weegschaal met gewichten en van maten voor het magazijn van levensmiddelen bij de kolonisatie, 27 juni 1846. 1 stuk
- 101 Lijst opgemaakt door A. Copijn van de "namen van kolonisten welken op den 29 September 1848 elk in het bezit zijn gesteld van een exemplaar eener mededeeling over de Crapat- of Castorolie". 1 stuk

- Werkzaamheden voor de kolonisatie

- 102 Beschikkingen van de bestuurder tot schorsing van het weeggeld van enige kolonisten, 14, 15 augustus 1845, kopieën, met aantekening van een schorsing, 6 december 1845. Met briefje van een arbeidster die een opdracht weigert, 14 december 1845. 2 stukken (aan elkaar geplakt)
- 103 Verklaring van de timmerbaas Halfhide om behalve de 35 reeds door hem aangenomen kolonistenwoningen er nog 25 te bouwen tot en met ultimo oktober 1846. Met begroting. 24 februari 1846. Onderhandse kopieën. 1 stuk
- 104 'Staat van de verrigte werkzaamheden door den "timmerbaas" Emanuels van de maand Augustus 1845 tot en met de maand february 1846 op Groningen aan de Saramacca', concept. 1 stuk
- 105 Overzichten, berekeningen en verdere aantekeningen in verband met werkzaamheden voor de kolonisatie door kolonisten en timmerlieden, mei-september 1846, vierde kwartaal 1849. Concepten. 1 omslag

N.B. Hierbij ook een lijst van kolonisten voor een wachtrooster, zie verder inv. nr. 138.

- 106 ‘Staten van de Werkzaamheden der Kolonisten te Groningen ... Gehouden door den Bestuurder ...’, 1 januari-31 december 1852; tevens van timmerlieden te Groningen, 1 januari 1852-31 mei 1853, concepten. 1 schrift.
N.B. Alleen de eerste staat van werkzaamheden der timmerlieden is door de bestuurder ondertekend.
- Commandoslaven
- 107 Model voor het door de bestuurder op te maken overzicht van sterkte en werkzaamheden der commandoslaven op het Etablissement van Kolonisatie te Groningen, zonder datum. 1 stuk
- 108 Onderhandse lijsten van slaven van verschillende plantages bestemd voor de voorbereidingen voor de Europese kolonisatie met gegevens over hun voedsel, werkzaamheden en gereedschappen, 25 juli [1845 of 1846]-5 september 1846. 4 stukken
- N.B. Aan de achterzijde van een der lijsten het concept voor een brief d.d. 6 mei 1846 aan een heemraad vermeldend, dat een commandoslaaf, als roeier naar Paramaribo gezonden, niet terugkeerde.
- 109 Pasjes voor slaven, ondertekend door M. Montecattini en M.W. van Brugh Duyckinck, om commandoslaven af te halen ter beschikking gesteld door de plantages Catharina Sophia en Broederschap. 14 okt. 1846. 3 stukken

4. Dagelijks bestuur

- Politie

- 110 Oproep van Ph. De Kanter, procureur-generaal der kolonie Suriname, aan een kolonist om ten zijnen burele te verschijnen, 1 mei 1846, onderhandse kopie door E.J. van den Brandhof. 1 stuk
- 111 Vonnis tegen W. van den Brink, koloniste, wegens het belasteren van het Bestuur en de Raad van Oudsten naar aanleiding van het staken van de uitdelingen uit het magazijn, [1847], concept. 1 stuk
- 112 Processen-verbaal opgemaakt door J. Rijdsdijk, ambtenaar van politie van een diefstal en van een belediging. 19 september 1845, 19 juni 1848. Met proces-verbaal van de vernieling van cocosaanplant, 15 juni 1852, mede-ondertekend door A. Copijn, opzichter bij het bouwwezen, afschrift. 3 stukken
- 113 Extract uit het ‘journaal van Politie’: geheim rapport opgemaakt door J. Rijdsdijk, ambtenaar van politie, met een overzicht van door enige kolonisten gemaakte reizen naar Paramaribo en van door hen ingevoerde sterke drank, 31 december 1848. 1 stuk

- Burgerlijke stand en bevolkingsregistratie

- 114 Stukken overgelegd door A.S. van den Brandhof-Pannekoek, de kinderen Van den Brandhof en verschillende gegadigden voor de Europese kolonisatie bij hun aanmelding, 1843-1848. 1

omslag

- 115 Formulier 'Modellen voor den Burgerlijken Stand', zonder datum. Handschrift. 1 stuk
- 116 'Nominatieve staat der overledenen op de Etablissements Groningen en Voorzorg sedert den 27-sten Junij 1845', tot 22 augustus 1845. Concept. Met onderhandse aangiften van overlijden van enige kolonisten, augustus 1845. 6 stukken
- 117 Verklaring van wetenschap voor J. Dekkers, koloniste, opgemaakt door de bestuurder, 10 april 1846, minuut. 1 stuk
- 118 Huwelijksafkondigingen door de ambtenaar van de Burgerlijke Stand, met aantekeningen. 20 september en 11 oktober 1846, 4 april 1847, zonder datum. 5 stukken
- 119 'Namen der huisgezinnen op Groningen, 22 October 1846', concept door E.J. van den Brandhof. 1 stuk
- 120 Onderhandse lijsten met namen van kolonisten, zonder datum. 4 stukken
- 121 Overzicht van de samenstelling van de gezinnen van de ambtenaren en van enkele kolonisten, (per 1 jan. 1847?), concept. 1 stuk
- 122 Aantekeningen over kolonisten waarschijnlijk voor het opmaken van acten van de burgerlijke stand, [1845, 1846]. 3 stukken
- 123 Aantekeningen over het ontbreken van papieren van enige kolonisten, zonder datum. 2 stukken
- 124 Formulieren van de Burgerlijke Stand te Paramaribo voor de aangifte van geboorte en van overlijden, verschillende exemplaren, 18.., gedrukt. 1 omslag
- 125 Formulieren van de Burgerlijke Stand bij de Europese Kolonisatie te Groningen voor een uittreksel van overlijden, drie exemplaren, 18.., gedrukt.
N.B. Aan de achterzijde van inv. nr. 157 een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand.
- Nalatenschappen en onderhoud van behoeftigen
- 126 Begeleidende brief van het College van Commissarissen voor het Departement der Onbeheerde Boedels aan de bestuurder bij het terugsturen van de door hem ingestuurde stukken van overleden kolonisten met de opmerking, dat deze stukken onjuist waren opgemaakt, 15 oktober 1846. 1 stuk
- 127 Besluit van het College alsvoren dat de bestuurder bij de afwikkeling van onbeheerde boedels gehouden is aan de bepalingen hieromtrent, 21 november 1846, uittreksel uit de notulen. Met begeleidende brieven en modellen voor een boedelstaat en voor de rekening en verantwoording van een boedel, 7 december 1846. 5 stukken

- 128 Beschikking van de gouverneur tot verlening van dispensatie aan de bestuurder voor de nog in behandeling zijnde onbeheerde boedels van overleden kolonisten van de bepalingen van het reglement voor het Departement der Onbeheerde Boedels, 19 maart 1847. 1 stuk
- 129 Brief van C. Ouburg aan de gouverneur met verzoek of de weesjongen, waarover hij zich als lid van de Raad van Oudsten ontfermd heeft, vanwege de Kolonisatie verzorgd kan worden. 22 augustus 1850, onderhandse kopie. Met begeleidende brief namens de gouvernements-secretaris de bestuurder om uitleg verzoekend, 24 augustus 1850. 2 stukken aaneen
- Voorbereidingen voor begroting en financieel verslag
- 130 Nota's en kwitanties voor de Europese Kolonisatie van Anna C. Gerholdus, J. de Jong, Huidekoper en C^o en anderen voor diensten en geleverde goederen, 1846, 1849, 1852. 5 stukken
- 131 Aantekeningen en berekeningen voor de financiële administratie van de Europese Kolonisatie, 1846. 1 omslag
- 132 Kasboeken der Europese Kolonisatie over het tweede kwartaal, 3 exemplaren, en over het vierde kwartaal 1847, concepten. 4 stukken
- 133 Verzoekschrift van G.J. Loor, kolonist, aan de bestuurder om uitbetaling van het achterstallig weekgeld van zijn echtgenote. 23 augustus 1848. 1 stuk
- Diverse bestuurstaken
- 134 Aanvraag van schrijfpapier door de bestuurder ten behoeve van de Kolonisatie, 27 oktober 1846, concept. 1 stuk
- 135 Memorie opgemaakt door A. Copijn, opzichter bij het bouwwezen, over de reparatie noodzakelijk aan de achtriemstentboot van de Kolonisatie, 13 maart 1847. 1 stuk
- 136 "Rede, gehouden ter gelegenheid van het tweede openbaar schoolexamen en prijsuitdeeling in het Kerkgebouw ... den 27 Junij 1848 door J.H. van Hateren Wz hoofdonderwijzer", met programma, lijst van prijswinnaartjes, voor- en tussenzangen en kolonisationsvolkslied, en een voorbericht, juli 1848, concept. Met toonzetting van de tussenzang en het kolonisationsvolkslied, 2 exemplaren, zonder datum, onderhandse kopieën. 1 katern en 2 stukken
- 137 Beschikking van de herder en bestuurder van de Europese Kolonisatie tot ontslag van H. Tamminga als godsdienstonderwijzer wegens zijn voorgenomen vertrek, 29 maart 1852, concept. 1 stuk
- 138 Onderhandse lijsten van kolonisten ten behoeve van wachtroosters, met de indeling en omschrijving van het doel, zonder datum. 3 stukken.
N.B. Zie ook toelichting bij inv. nr. 105. Op één der stukken een aantekening (geschreven door J. Rijdsdijk?) over een petitie van de kolonisten aan de gouverneur ter verkrijging van vol magazijn en kleding.

5. De productie

- 139 Staten van de uitdeling van guano aan de kolonisten opgemaakt door A. Copijn, 15 augustus en 13 september 1848. 2 stukken
- 140 Brief aan de bestuurder van J. Rijdsdijk met de mededeling dat een kolonist zijn "lappen" met jonge cochenille wil verkopen, 14 oktober 1848. 1 stuk
- 141 Aantekeningen van de groei van een cocosboom en over cacaoaanplant, 1851.1 stuk
- 142 Berekening van de kosten voor het plantklaar maken van tien akkers bos door J. Wolfs Juliaans (?), zonder datum. 1 stuk

6. De toekomst van de proeve van kolonisatie

- 143 Gedeelte van een brief van J.H. van Hateren aan B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis over een door hem te schrijven boekje met inlichtingen voor gegadigden voor de kolonisatie, zonder datum, kopie. Met begeleidende brieven van Van Hateren bij concepten voor gedeelten van het boekje toegezonden aan A. van den Brandhof. 3 en 5 oktober [1845]. 3 stukken
- 144 "Verhooren in de zaak van den Heer [J.H.] Westphal" na zijn bezoek aan de Etablissements van Europese Kolonisatie, [1846], concept en onderhandse kopie van een gedeelte. 2 stukken
- 145 Adres aan de gouverneur van veel kolonisten met verzoek om wegens het staken der daglonen weer over te gaan tot uitdeling van de eerste levensbehoeften, en hun een andere plaats van vestiging aan te wijzen, 15 juni 1848, onderhandse kopie. 1 stuk.
N.B. Zie de toelichting bij inv. nr. 138.
- 146 Verzoekschrift aan de minister van Koloniën van de kolonisten om hun betere gronden aan te wijzen, omdat die waarop zij gevestigd zijn hen geen bestaan kunnen opleveren. Met begeleidende missive aan de gouverneur. 30 juni 1848. Onderhandse kopieën. 2 stukken
- 147 Missive aan de weduwe A. van Raay-van Rheeden c.s. van de bestuurder, er op wijzend dat de kolonisten de overproduktie van hun tuinbouw en veeteelt kunnen verkopen in Paramaribo en aan te verwachten nieuwe kolonisten. 22 november 1848. Onderhandse kopie. 1 stuk
- 148 Begeleidende missiven aan de gouverneur van een commissie uit de kolonisten bij de afschriften van hun antwoord en van hun voorstel aan de bestuurder. 10 en 27 december 1848. Onderhandse kopieën. 2 stukken.
N.B. De afschriften waarvan hier gerept wordt ontbreken.
- 149 Ontwerp door A. van den Brandhof (?) voor een kolonisatiemaatschappij, die door slaven aan te kopen - aanvankelijk voor de werkzaamheden tot uitbreiding van de kolonisatie - kan bijdragen hen vrij te kopen en zo op te voeden dat ze niet voor de landbouw verloren gaan, 11 december 1848, concept. 1 stuk
- 150 Begeleidende missive van de gouvernementssecretaris bij de stukken aan de bestuurder toegezonden om de gouverneur uitleg te geven, 29 december 1848, onderhandse kopie. 1 stuk.

N.B. Het is niet duidelijk welke stukken bedoeld worden, waarschijnlijk o.m. het verslag van het onderzoek door Mr. J.A.E. Lisman, de gouvernementssecretaris, naar de toestand op de kolonisatie op 18 juli 1848 en volgende dagen. (Paramaribo, 1848).

- 151 Adres aan de koning van de kolonisten om de armoede op de kolonisatie uit te leggen, waarvan A. van den Brandhof volgens hen de voornaamste oorzaak is, en om opnieuw uitdeling van levensbehoeften te vragen, 17 maart 1849, onderhandse kopie. 1 stuk
- 152 Adres aan de bestuurder van de kolonisten te kennen gevend dat als niet op 31 maart gevolg gegeven wordt aan art. 11 van hun reglement, zij steun zullen vragen bij het gouvernement daarvoor of voor hun terugkeer, 19 maart 1849, onderhandse kopie. 1 stuk
- 153 Begeleidende missive aan de gouverneur van de bestuurder bij stukken van de kolonisten, uitleggende mede naar aanleiding van missiven van de gouverneur dat de kolonisten een bestaan kunnen vinden in de landbouw of in dienst hetzij van een kolonisiemaatschappij hetzij van nieuwe kolonisten, 11 april 1849, concept. 1 stuk.
N.B. De missiven van de gouverneur waarvan hier gerept wordt ontbreken.
- 154 Missive aan de gouverneur van de bestuurder naar aanleiding van het afwijzen van zijn begroting, 26 oktober 1849, concept. 1 stuk
- 155 Verzoekschrift aan de koning van de bestuurders om de kolonisatie in stand te houden en het voorstel tot geleidelijke ontbinding ervan in te trekken, en te beschikken in de zin van hun voorstellen aan de gouverneur. Met hun missive aan de gouverneur, 2 exemplaren. 24 januari en 14 februari 1850. Concept en onderhandse kopieën. 3 stukken
- 156 Adres aan de Tweede Kamer van enige eigenaren van plantages aan de Saramacca om het adres aan de koning toe te lichten, waarin zij en andere planters aan de Saramacca verzoeken kolonisatie met Europeanen in Suriname en vooral in hun district te bevorderen. Met het adres aan de koning. Januari en 14 februari 1850. Concept en onderhandse kopie. 2 stukken
- 157 Missive aan de gouverneur van de bestuurder om uit te leggen met de hem toegestane middelen -in afwachting van een beslissing over het lot van de kolonisatie- slechts Groningen in stand te kunnen houden maar niet het voor uitbreiding belangrijke Voorzorg, verwijzend naar zijn voorstellen van 24 januari, 8 maart 1850, concept. 1 stuk.
N.B. Aan de achterzijde een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand.
- 158 Particuliere brieven aan Ch.F. Pahud, minister van Koloniën, van A. van den Brandhof o.m. voorstellend de plantage Sara Maria met de slaven aan te kopen voor het uitbreiden van de kolonisatie, 10 oktober 1850, 28 april 1851, concepten. 2 stukken
- 159 Vertrouwelijke brief aan J.C. Baud, lid van de Tweede Kamer, van A. van den Brandhof met verzoek met B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis bij de minister aan te dringen op de beslissing tot voortzetting van de kolonisatieproef, 4 augustus 1851, concept. 1 stuk
- 160 Missive aan de minister van Koloniën van de bestuurders met voorstellen tot hulp aan de nieuwe kolonisten bij hun vestiging, nu de minister de kolonisatieproef ook met Duitse

landverhuizers wil voortzetten. 8 mei 1852. Concept. Met begeleidende particuliere brief van A. van den Brandhof aan de gouverneur a.i., 8 mei 1852. 2 stukken.

N.B. De begeleidende brief aan de gouverneur a.i. werd niet verstuurd.

- 161 Vertrouwelijke missive aan de gouverneur van de bestuurder om hem aan zijn voorstellen van 8 mei 1852 te herinneren, ter voorkoming van dreigende armoede onder de gebleven kolonisten, die denken na 1 januari overgeplaatst te worden. Met vertrouwelijke missive over het lenigen van de ergste nood. 14 december 1852. Concepten. 2 stukken
- 162 Brieven van de gouverneur aan de bestuurder om uit te leggen waarom de nederzetting de gouverneur bij diens bezoeken zo tegenviel, voorstellend de kolonisatie voort te zetten o.m. door de bestuurder de beschikking te geven over Groningen, Columbia en Voorzorg en de verbeurde gronden van vertrokken kolonisten. 17 februari en 31 maart 1853. Concepten. 2 stukken
- 163 Vertrouwelijke brief aan de gouverneur van de bestuurder om behoud van traktement te vragen en om de eigendom van het door hem bewoonde huis en in cultuur gebrachte gronden om arme gezinnen uit het moederland te helpen bij hun vestiging. 6 mei 1853. Onderhandse kopie. 1 stuk
- 164 Aantekening voor een 'Nota van de kolonisten die te Post Groningen willen blijven'. Zonder datum. 1 stuk

C. PERSONALIA

a. Acten

- 165 Proces-verbaal van de benoeming door een familieraad onder voorzitterschap van de vrederechter te Wageningen van A. van den Brandhof tot toeziend voogd over de minderjarige kinderen van Nicolaas Pannekoek, overleden op 14 december 1829, en Johanna Prins, 30 januari 1830, afschrift. 1 stuk
- 166 Proces-verbaal van beschrijving van de goederen der gemeenschap bestaand hebbende tussen D. Copijn en Aartje van de Brandhof, zijn overleden echtgenote, en van de nalatenschap van de laatste ten behoeve van haar erfgenamen, D. Copijn en haar minderjarige kinderen, 13 juni 1843, notarieel afschrift. 1 stuk.
- N.B. A. van den Brandhof was 25 augustus 1841 benoemd tot toeziend voogd over de minderjarige kinderen van zijn overleden zuster Aartje.
- 167 Bewijzen van lidmaatschap voor A. van den Brandhof van het Departement Groningen aan de Saramacca der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen en van het Genootschap Nut door Uitspanning, 1849-1851. 4 stukken

b. Brieven

1. Ingekomen brieven

- 168 Brieven aan A. van den Brandhof van D. Copijn voornamelijk over hun plan om een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname te stichten, met doorgestuurde brieven van Ds. A. Lens en D. Verbeek aan D. Copijn en van J. Kruseman aan D. Verbeek, 1840-1842.

1 omslag.

N.B. Uit de briefwisseling blijkt dat enkele brieven ontbreken. Voor de "inliggende" brief in de brief 21 juli 1842, zie inv. nr. 170 brief van A. Copijn d.d. 16 juli 1842. Brief d.d. 15 okt. 1841 met aantekening van A. van den Brandhof in dorso. Voor de brieven aan D. Copijn van A. van den Brandhof, zie inv. nr. 234.

- 169 Brieven en fragmenten van brieven aan A. van den Brandhof van J.H. Betting over hun plan om een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname te stichten, met doorgestuurde brieven van G.A. van Limburg Brouwer en J.C. Baud aan J.H. Betting en concepten voor een brief van J.H. Betting aan W.C. Stemfoort en voor een artikel in te zenden aan het *Algemeen Handelsblad*, 1840-1844. 1 omslag.

N.B. Enkele andere in de brieven genoemde brieven ontbreken. In zijn brieven aan D. Copijn heeft A. van den Brandhof enkele gedeelten van de verloren gegane brieven gekopieerd, zie inv. nr. 235 brieven d.d. 26 juli en 14 september 1843 en 15 november 1844.

Zie ook de brieven aan D. Copijn van J.H. Betting, inv. nr. 236.

In inv. nr. 22 bevindt zich nog een brief d.d. 15 januari 1842 van J.H. Betting aan A. van den Brandhof.

- 170 Brieven aan Van den Brandhof van verschillende afzenders, met bijlagen, enveloppen, waarvan één met stofstaaltjes, en concept, 1841-1856. 1 omslag.

N.B. Achtereenvolgende afzenders o.m.: D. Verbeek, J. Kruseman, B.J. Elias, A. Copijn, J.A. Mulder, H.R. Hayunga, M. Betting-Schuyt, namens L. van den Bovenkamp, J. Rijdsdijk (zie ook bij A. Copijn), F.V.A. de Stuers, G. Worst, J.C.G. Gardé, J.H. van Hateren, A. Allan, F.W. Werlé, R.F. van Raders, B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis, J. de Vries Robbé, M.R. Mattes, J.P. van der Meer, genootschap onder de zinspreuk "Nut door Uitspanning", (C.?) Barends, M.W. van Brugh Duyckinck, H.T. van Wijcks, N.G. Vlier, J.P.L. Weimann, J. Gisius, C.H. van Gerholdt, ? Roux, J. de Niefeld, Commissie voor de inzameling ten behoeve van een standbeeld van koning Willem II, A. Spekman, J.H. de Friderici, C.A. van Sijpesteijn, J. de Jong, C. Ouburg, J.E. Soesman, Doyer & Pruijmers, H.C. Focke, departement Groningen aan de Saramacca der Mij "Tot Nut van 't Algemeen", C.J. Wolff Juliaans, J.C. Baud, S. Alter.

N.B. De brieven aan A. van den Brandhof van de crediteuren van J.H. Betting zijn beschreven in inv. nr. 195. Een brief van Ds. G. Ruitenschild bevindt zich bij inv. nr. 10, van J.C. Baud bij inv. nr. 20, van Prof.dr. Bleekrode bij inv. nr. 29, van M.R. Mattes bij inv. nr. 47, van J. de Vries Robbé bij inv. nr. 49, en van J.H. van Hateren bij inv. nr. 143.

2. Uitgaande brieven

- 171 Brieven aan B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis en enkele anderen van A. van den Brandhof, 1845, 1853, 1854, onderhandse kopieën. 2 schriften
- 172 Brieven voornamelijk aan leden van de familie Pannekoek van A. van den Brandhof, juni-oktober 1856, onderhandse kopieën. 1 schrift
- 173 Brieven aan verschillende geadresseerden in Suriname en Nederland van A. van den Brandhof

over zakelijke aangelegenheden en over het vertrek van enige kolonisten, juni-november 1849, onderhandse kopieën. Met inhoudsopgave. 1 schrift

- 174 Brieven aan verschillende geadresseerden in Suriname, en aan H. Tamminga en anderen in Nederland van A. van den Brandhof meest over zakelijke aangelegenheden, o.m. de koop van de plantages de Morgenster en Sara Maria, met betalingsopdrachten, kwitanties en rekeningen-courant, 1849-1856, onderhandse kopieën. Met inhoudsopgaven. 4 schriften.
N.B. In het laatste schrift 2 brieven van N. van den Brandhof, zie inv. nr. 215.
- 175 Brieven aan H. Tamminga en anderen in Nederland en aan A. Wachendorff van Rijn te Curaçao van A. van den Brandhof meest over de mogelijkheid van het opheffen van de kolonisatie, maart, juni, augustus 1850, onderhandse kopieën. 1 schrift.
N.B. In inv. nr. 215 zijn nog 2 brieven d.d. 19 en 28 augustus 1854 aan G. Worst van A. van den Brandhof gekopieëerd. Onder inv. nr. 60 is nog een kopie van een brief aan J.H. Betting beschreven.
- 176 Brieven aan J.G. O'Ferrall, B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis, J.C. Baud, lid van de Tweede Kamer, en de minister van Koloniën van A. van den Brandhof, 1846, 1852, 1854-1857, 1860, concepten. 1 omslag.
N.B. Aan de andere zijde van het concept voor de brief d.d. 1 april 1856 een aantekening over houthandel. Het concept voor de brief d.d. 1 okt. 1856 is geschreven aan de achterzijde van de kopie van een brief van N. van den Brandhof, zie inv. nr. 215.
- 177 Aantekeningen door A. van den Brandhof voor te bestellen goederen, en over uitbreiding van de kolonisatie, het rapport van J.H. Westphal en andere onderwerpen voor brieven aan B.W.A.E. Sloet tot Oldhuis en kooplieden in Nederland, verder aan de ooms Neuy en Nicolaas [Pannekoek] door E.J. van den Brandhof (?), zonder datum. 5 stukken.
N.B. Voor andere concepten zie inv. nrs. 10, 20, 29, 108 en 170.

c. Financiën

Berekeningen en financiële stukken, waarbij het niet vaststaat of A. van den Brandhof voor zichzelf optrad of als bestuurder van de Europese Kolonisatie, zijn eveneens in deze afdeling opgenomen.

- 178 Nota's en kwitanties voor A. van den Brandhof van Anna C. Gerholdus, J.C. Telting J.G.z. & C°, plantage Hamburg, E.J. Soesman, Elder en Prudence Elder, C.J. Wolff Juliaans, Van Genderen, P.W. Werlé, de kapitein van de 'Hermanus Franciscus' en anderen wegens geleverde goederen, de huur van slaven en de bootreis met zijn gezin naar Nederland. Met aantekeningen. 1845-1854. 1 omslag
- 179 'Memoriaal', chronologisch overzicht van ontvangsten en uitgaven, in- en verkopen e.d., mede tesamen met of ten behoeve van anderen o.m. de kolonisatie, 1 mei 1845-maart 1846, concept geschreven door A. van den Brandhof. 1 schrift
- 180 'Journaal' van werkzaamheden en loonkosten van enige kolonisten en de timmerlieden J. Gelderlin en Stefanus, 3 januari 1853-31 januari 1854. 1 schrift.
N.B. Vanaf 1 januari 1853 liet A. van den Brandhof de kolonisten op zijn eigen kosten werkzaamheden verrichten.

- 181 Berekeningen en aantekeningen van financiële aard, 1852, 1853, 1854, zonder datum. 1 omslag.
N.B. Hierbij de namen van de leden van een Duitse landverhuizingscommissie, die in 1853 door Suriname reisde.
- 182 Verzoekschriften aan de minister van Koloniën van A. van den Brandhof teleurgesteld door de afwijzing van zijn verzoek om een pensioen van 2/3 van zijn traktement, om schadeloosstelling voor de verliezen geleden door de weigering hem de eigendom toe te kennen van de door hem bebouwde gronden van de Europese Kolonisatie, 16 juli 1855, zonder datum, concepten. Met uittreksel uit het K.B. d.d. 2 juli 1849, nr. 55 over wachtgelden. 3 stukken.
N.B. De begroting, waarvan in een der verzoekschriften gerept wordt, ontbreekt. Zie ook inv. nr. 174 voor kopieën van kwitanties enz.
- d. Diverse stukken en aantekeningen*
- 183 "Aanteekeningen van Arend van den Brandhof Ez", over zijn leven, studie en familieleden, en van de bijbelteksten voor door hem geleide kerkdiensten. Met concepten. 17 februari 1796-31 december 1835. 1 deel en 2 stukken
- 184 Diverse gedichtjes van en voor A. van den Brandhof, met tekening. 5 juni, 27 augustus 1818, 1 januari 1819, 6 april 1845, zonder datum. 5 stukken
- 185 "Vervolg van de Donderdagsche Haarlemsche Courant van 10 Augustus 1843", bevattende het "Programma van de Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid. 1843". Gedrukt. 1 stuk
- 186 Ingezonden stukken in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* over een kandidaat voor de Tweede Kamer voor het district Hoogeveen, G.D. Serière, vroeger administrateur in Nederlands Oost-Indië, 22 december 1848, 1 en 2 januari 1849, onderhandse kopieën. 1 stuk
- 187 Lijst van boeken voorgelezen door L. de Mey en H. van Genderen, januari 1851-februari 1854. 1 schrift.
N.B. Hierbij ingebonden: "bladvullingen" overgeschreven van de *Surinaamsche Courant*, zonder datum.
- 188 Aankondigingen door diverse uitgevers van de uitgaven van boeken en bestelformulier ingevuld door A. van den Brandhof, 1857, zonder datum, gedrukt. 2 stukken
- 189 Recept voor een middeltje ter bestrijding van vliegen, zonder datum. 1 stuk.
N.B. De winterdienst van de spoorwegen van Amsterdam naar 's-Gravenhage v.v., en van Amsterdam naar Utrecht en Driebergen v.v., ingaande 15 okt. 1844 is afgeschreven aan de achterzijde van inv. nr. 8.
Een aantekening voor Van den Brandhof over houthandel is geschreven op de andere zijde van het concept voor de brief d.d. 1 april 1856 in inv. nr. 176.
De namen van de leden van een Duitse landverhuizingscommissie, die in 1853 door Suriname reisde, zijn temidden der financiële aantekeningen in inv. nr. 181 genoteerd.

e. Als gemachtigde van J.H. Betting

- 190 Notariële acte van volmacht van J.H. Betting op A. van den Brandhof om hem te vertegenwoordigen in geval zijn echtgenote gedurende zijn uitlandigheid voor hem mocht overlijden. 3 mei 1843, afschrift. 1 stuk
- 191 Polis van de Assurantie Compagnie van de Schelde te Antwerpen voor J.H. Betting wegens een brandverzekering. Met betalingsbelofte. 3 april 1837. 2 stukken
- 192 K.B. d.d. 21 april 1843 nr. 86, waarbij J.H. Betting uit de koloniale kas een voorschot op zijn traktement verleend wordt om ten behoeve van zijn gezin deel te nemen in het pensioenfonds der Westindische ambtenaren, afschrift. Met de begeleidende beschikking van de minister van Koloniën, 2 mei 1843, en de enveloppe. 3 stukken
- 193 'Bewijs van deelgeregtigdheid aan het Algemeen Weduwen- en Weezen-fonds der Predikanten onder het ressort der Hervormde Synode' voor J.H. Betting ten behoeve van zijn echtgenote Mijnoutje Schuijt, 6 mei 1843, gedrukt. 1 stuk
- 194 Wissels door de gouverneur-generaal getrokken op het Ministerie van Koloniën ten behoeve van de order van de koloniale ontvanger en betaalmeester, i.c. J.H. Betting, en door hem geëndosseerd aan A. van den Brandhof, 19 augustus, 8 oktober, 19 december 1843; 14 februari 1844. 4 stukken
- 195 Brieven van verschillende crediteuren van J.H. Betting. Met nota en betalingsbelofte. april 1843-september 1844. 1 omslag
- 196 Brief aan W.C. Stemfoort van J.H. Betting over zijn volmacht op A. van den Brandhof en over het kostgeld. Met brief aan Jan, Willem en Frits Betting van J.H. Betting, hun vader, hen vragend A. van den Brandhof te gehoorzamen. 8 mei 1843. Onderhandse kopieën. 1 stuk
- 197 'Prospectus van het instituut voor jongeheeren, onder directie van W.C. Stemfoort, Amerongen', zonder datum, gedrukt. 1 stuk

f. Als zaakwaarnemer of gemachtigde van L. van den Bovenkamp

- 198 Staatje van de ontvangsten en uitgaven door A. van den Brandhof gedaan voor L. van den Bovenkamp, maart 1843-31 maart 1845. 1 stuk
- 199 Kennisgevingen aan A. van den Brandhof van het Ministerie van Koloniën van het opmaken van een assignatie ten zijnen behoeve voor het in West-Indië ingehouden deel van het maandgeld van L. van den Bovenkamp, 11 november 1843; 24 januari, 22 april en 14 mei 1844. 4 stukken

g. Varia

- 200 Schrift te gebruiken als alfabetisch register met aantekening (in het handschrift van A.S. van den Brandhof-Pannekoek ?), 1834. 1 deel
- 201 Enveloppen aan "den Heer A. van den Brandhoff Ezn te Elst bij Amerongen" met

poststempel: 's-Gravenhage (1841-1845 ?). 5 stukken

- 202 Schriftje voor "Den WelEdelGeleerden Heer Den Heer Brandhof van De wed. L.I. Prins, 1848". 1 deel
- 203 Enveloppen aan "Den Heer(e) A. van den Brandhof(f) Ez." van het "Gouvernement van Suriname", (1845-1854 ?). 4 stukken
- 204 Enveloppen aan "Den Heer Bestuurder der Europeische Kolonisatie te Groningen aan de Saramacca" van het "Gouvernement van Suriname", 30 oktober 1852,(1845-1853 ?), gedrukt. 6 stukken
- 205 Enveloppen aan "Den Heer Gewezen Bestuurder der Europeische Kolonisatie te Groningen aan de Saramacca" van het "Gouvernement van Suriname", (1853-1854?), gedrukt. 3 stukken

II. GEZIN EN FAMILIE

A. ANNA SOPHIA VAN DEN BRANDHOF-PANNEKOEK (1799-1863)

- 206 Brieven aan A.S. van den Brandhof-Pannekoek van A. van den Brandhof over de audiëntie bij minister J.C. Baud, en van haar moeder of schoonmoeder, 4 januari 1843, zonder datum. 2 stukken

B. KINDEREN VAN DEN BRANDHOF

- 207 Gedichtjes, versjes, raadsels, samenspraakjes en dergelijke, zonder datum. 5 stukken

C. EVERT JOHANNES VAN DEN BRANDHOF(1825-1848)

- 208 Brieven aan E.J. van den Brandhof van A. van den Brandhof, zijn vader, Doortje van den Brandhof, A. Copijn en F.C. Overeem over aangelegenheden te Paramaribo, en van C.J. Wolff Juliaans over reizen in de binnenlanden, 4 juni-3 oktober 1847. 8 stukken
- 209 Brief aan de procureur-generaal van E.J. van den Brandhof, medeondertekend door A. Copijn en J.H. van Hateren, met verzoek maatregelen te nemen tegen het *Algemeen Nieuws- en Advertentieblad* wegens het onjuiste bericht dat zij de bronnen van de Saramacca en de Copename zouden gaan opsporen, 15 september 1847. 1 stuk.
N.B. Het is niet duidelijk of het hier een concept of een niet-verstuurd origineel betreft.
- 210 Brief bij het versturen van enige Surinaamse voorwerpen, zonder datum, concept geschreven door E.J. van den Brandhof (?). 1 stuk.
N.B.: Voor aantekeningen over andere uitgaande brieven, zie inv. nr. 177.
- 211 "Surinaamsche Hoveniers-Alma(na)k" van E.J. van den Brandhof, bevattende aantekeningen over het kweken van gewassen en de verzorging van pluimvee, 1846. Handschrift. 1 schrift
- 212 Reispass naar de Boven-Saramacca voor J.H. van Hateren, A. Copijn, E.J. van den Brandhof en een oud-matroos verstrekt door de bestuurder van de Europese Kolonisatie, 20 oktober 1847. 1 stuk

D. JOHANNA VAN DEN BRANDHOF (1827-1892)

- 213 Gedichtjes, epigrammen en dergelijke overgeschreven en bijeengebracht door Johanna van den Brandhof, vanaf 8 mei 1846. 2 notitieboekjes en 1 stuk

E. NIKOLAAS VAN DEN BRANDHOF (1834-1904)

- 214 Brieven en circulaire's aan N. van den Brandhof van de Vereenigde Hoofdcommissie en de subcommissie voor de in 1855 in Parijs te houden wereldtentoonstelling in verband met het inzenden van door de gezusters Van den Brandhof in Suriname bereide vanillepeulen, 17 oktober 1854-10 april 1855. 5 stukken.

N.B. Aan de andere zijde van een brief d.d. 1 maart 1855 aan N. van den Brandhof van P. Franken over in Groningen aan de Saramacca achtergelaten hout is een der conceptbrieven in inv. nr. 215 geschreven, zie aldaar voor deze brief.

- 215 Brieven aan verschillende geadresseerden van N. van den Brandhof en van A. van den Brandhof jr., namens hem, over handel in Surinaams hout, over Surinaamse voorwerpen en over het tentoonstellen van door hun zusters in Suriname bereide vanille, met certificaten en gegevens aangaande de vanille, en lijst van Surinaamse voorwerpen, augustus 1854-april 1856, concepten en onderhandse kopieën. 1 schrift en 9 stukken

N.B. Voor in dit schrift zijn 2 brieven van A. van den Brandhof sr. gekopieerd, zie inv. nr. 175. In het laatste deel van inv. nr. 174 zijn nog 2 brieven aan J.N. Klint, d.d. 14 juni 1852, en aan R.C. Berner, d.d. 28 maart 1853, van N. van den Brandhof afgeschreven. Aan de achterzijde van een kopie van een brief d.d. 5 september 1856 aan de minister van Koloniën van N. van den Brandhof met verzoek benoemd te worden tot landdrost in Suriname, heeft A. van den Brandhof sr. een der conceptbrieven in inv. nr. 176 geschreven, zie aldaar voor deze kopie.

- 216 Catalogus van boeken met de opzet voor een lijst van uitgeleende boeken opgemaakt door N. van den Brandhof, 1846. 1 schrift

F. AREND VAN DEN BRANDHOF jr. (1837-1885)

- 217 Brief van A. van den Brandhof jr. van de secretaris van de directie van de Sociëteit Billiton over het bestellen van boeken voor de sociëteit, 16 september 1874. 1 stuk

- 218 Nota voor A. van den Brandhof jr. van een koopman op Billiton wegens geleverde waren, 20 december 1874. 1 stuk

- 219 Formulier voor een volmacht tot het in ontvangst nemen bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij van dividenden van aandelen Javasche Bank, 188., gedrukt. 1 stuk

G. FAMILIE

- 220 Nota (voldaan) van een winkelier te Leiden voor P. Francken, juli 1895. 1 stuk

III. KOLONISTEN EN ANDEREN BETROKKEN BIJ DE PROEVE VAN EEN EUROPESE KOLONISATIE IN SURINAME

A. DIRK COPIJN

a. Kolonisatie

1. Plan tot oprichting van een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname

- 221 Plan voor een landbouwkolonie van Europese kolonisten onder leiding van A. van den Brandhof en D. Copijn als predikanten en bestuurders, met regeringssteun te stichten in de bovenlanden van Suriname, [juni 1841], concept geschreven door A. van den Brandhof. 1 stuk.
N.B. Dit concept sloot A. van den Brandhof in bij zijn brief d.d. 11 juni 1841 aan D. Copijn. Voor het door Copijn gekopieerde net-exemplaar, zie inv. nr. 19.
- 222 Missive van de minister van Koloniën, meedelend dat hij het gewijzigde ontwerp, na een voorlopig onderzoek of een toereikend aantal geschikte mensen tot de landverhuizing genegen is, aan de beslissing van de koning zal onderwerpen, 8 september 1842, onderhandse kopie geschreven door D. Copijn. 1 stuk
- 223 Brieven aan A. Copijn van D. Copijn o.m. over het plan van J.H. Betting samen met A. Copijn oktober 1842 tegelijk met Elias te vertrekken, 13 sep. 1842, 9 dec. 1844. 2 stukken

2. Documentatie in verband met de uitvoerbaarheid van een Europese Kolonisatie in Suriname

- 224 Uittreksels uit het K.B. d.d. 1 januari 1827, nr. 103 over inkomsten van Protestantse predikanten te Paramaribo, en uit K.B. d.d. 5 oktober 1828 nr. 205 over de financiële voordelen voor de Christenleraars in Oost-Indië, geschreven door D. Copijn. 1 stuk
- 225 Artikel over de "West-Indische Kwestie" door B. te Wageningen, ingezonden naar het *Algemeen Handelsblad* en geplaatst in het *bijvoegsel* van 11 oktober 1842, onderhandse kopie. 1 stuk.
N.B. Door A. van den Brandhof opgestuurd aan D. Copijn. Voor de discussie in de dagbladen over dit onderwerp, zie inv. nr. 28.

3. Voorbereidingen voor een proeve van een Europese Kolonisatie in Suriname met 50 huisgezinnen

- 226 Brief aan A. van den Brandhof en A.S. van den Brandhof-Pannekoek van L. van den Bovenkamp over zijn verblijf met J.H. Betting in Suriname, 10 september 1843. 1 stuk.
N.B. Deze brief werd door A. van den Brandhof aan D. Copijn opgestuurd.
- 227 Brief aan D. Copijn van een gegadigde voor de kolonisatie om inlichtingen te verstrekken, 26 januari 1844. 1 stuk
- 228 Begeleidende brief aan A. van den Brandhof en D. Copijn van de minister van Koloniën bij de missive d.d. 27 januari 1844 van de gouverneur-generaal aan de minister met bijlagen, met het verzoek hem te adviseren of de gestaakte voorbereidingen voor de ontvangst der eerste vijftig huisgezinnen hervat kunnen worden, 23 maart 1844, onderhandse kopie. 1 stuk.
N.B. Deze kopie werd door A. van den Brandhof aan D. Copijn opgestuurd. Voor de missive zie inv. nr. 65.

4. Het bestuur van de Europese Kolonisatie

- De overtocht

- 229 Brief aan de gouverneur-generaal met verzoek om maatregelen voor vervoer van de vijftig ter kolonisatie bestemde huisgezinnen met hun goederen naar Voorzorg, aangezien blijkt, dat de koloniale stoomboot de schepen de Saramacca niet zal opslepen, 11 juni [1845], concept geschreven door D. Copijn.
- 230 Verklaring van de bestuurder voor de gezagvoerder van de 'Susanna Maria', dat 106 personen op 5 mei 1845 te Amsterdam aan boord zijn gegaan en op 21 juni zijn gedebatteerd voor het etablissement Voorzorg, en dat het schip 12 juni voor de mond van de Saramacca aangekomen met hulp van enige manschappen deze rivier is opgevaren, [eind juni 1845], concept. 1 stuk
- Het voortzetten van de voorbereidingen voor de vestiging van de kolonisten
- 231 Brieven aan de gouverneur-generaal van D. Copijn met verzoeken om maatregelen tot voorlopig onderdak van de kolonisten die met A. van den Brandhof in aantocht zijn, aangezien er van de woningen op Voorzorg niet de helft gereed is en de aangekomen kolonisten reeds in de kazernes gehuisvest zijn, en verzoek om aanvulling van de levensbehoeften, 23 juni 1845. 4 stukken.
N.B. Het is niet duidelijk of deze brieven concepten zijn dan wel niet-verstuurde originelen.
- 232 Brief aan A. Allan met verzoek de aanwezige kolonisten van kleinvee te voorzien, en over het voorstel van de administrateur van Financiën om A. van den Brandhof en de met hem reizende kolonisten onder te brengen op plantage Mijn Vermaak, 24 juni [1845], concept geschreven door D. Copijn. 1 stuk
- 233 Brieven aan D. Copijn van J.F. Halfhide bij het opzenden van 6 "doksjes" op last van A. Allan, en van Van der Walker commandant te Paramaribo over het vertrek van de officier van gezondheid J. van der Monde met een vaartuig geleend van baas Halfhide, 2, 17 juni 1845. 2 stukken
- Dagelijks bestuur
- 234 Formulieren voor bewijzen van de Burgerlijke Stand van het Etablissement van Europese Kolonisatie van de aangifte van een geboorte en van een overlijden, 3 juli 1845, gedrukt, gedeeltelijk ingevuld. 2 stukken
- b. Personalia*
- 235 Brieven en fragmenten van brieven aan D. Copijn van A. van den Brandhof voornamelijk over hun plan om een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname te stichten, 1840-1845, zonder datum. 1 omslag.
N.B. Uit de briefwisseling blijkt dat enkele brieven ontbreken. Bij de brief d.d. 29 november 1842 van A. Copijn in inv. nr. 237 is door A. van den Brandhof nog een brief bijgeschreven.
N.B. Voor de brieven aan A. van den Brandhof van D. Copijn, zie inv. nr. 168.
- 236 Brieven en een fragment van een brief aan D. Copijn van J.H. Betting over hun plan om een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname te stichten, met een briefje van A. van den Brandhof, 1841-1843. 7 stukken

- 237 Brieven aan D. Copijn van A. Copijn, A. van den Brandhof, A.S. van den Brandhof-Pannekoek, J. van den Grampel en E.J. van den Brandhof, in verband met het plan om een Nederlandse landbouwkolonie in Suriname te stichten, 1842, 1844, 1845. 5 stukken

B. DIVERSE BETROKKENEN

- 238 Brief aan Jan Simon Betting van M. Betting-Schuyt meedelend, dat ze niet weet of Pa wil dat ze gaan, 3 juni [1844].1 stuk
- 239 Attestatie de vita, tevens bewijs van het inhouden van een gedeelte van het traktement, dat in Nederland betaald wordt, afgegeven door de administrateurs der troepen in Suriname voor F.W.L. Tydeman, 1 april 1845. 1 stuk
- 240 Betalingsopdracht van J.F. Halfhide, 14 augustus 1845. 1 stuk
- 241 Verzoekschrift van W. Alfrink, weduwe van D. Copijn, aan de gouverneur om uitbetaling van het achterstallig predikaatstraktement, jan. 1846, concept. 1 stuk
- 242 Brief aan de administrateur van Financiën (?) van J. van den Grampel over het uitbetalen van zijn traktement in wissels. Met verzoekschrift aan de gouverneur. Na 22 mei 1846, 1 april 1846. Concepten. 2 stukken
- 243 Brief aan J. van den Grampel, in Paramaribo met E.J. van den Brandhof, van A. van den Brandhof over het bevoorraden van de levensbehoeften door het gouvernement, de kolonisatie-plannen van J.H. Westphal en de nopalkweek, 18 juni 1846. 1 stuk
- 244 Brief aan J. de Jong van J.E. Wesenhagen bij het toesturen van 4 tableaux (overzichten ?) in duplo voor J.H. van Hateren, A. Copijn, J. Rijdsijk en voor J. de Jong zelf, 24 december 1847.1 stuk
- 245 Brief aan A. Wildeboer van Huidekoper en C^o over de prijs van het door hem aan A. van den Brandhof geleverde meel, 8 maart 1849. 1 stuk
- 246 Brieven aan A. Copijn namens M. Montecatini over verkoop van planken van zijn houtvelling aan de Marowijne, en van een kolonist over de prijs van verf, 12 mei 1849, 8 juni 1850. 2 stukken
- 247 Brief aan H. van Genderen van J.H. van Hateren over een te Groningen a/S op te richten departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, 10 juni 1849. 1 stuk
- 248 Lijst van boeken, huisraad en schulden, (voor een boedelbeschrijving?) (behoord hebbende aan wijlen D. Copijn ?), zonder datum. 1 stuk
- 249 Persoonlijke stukken van verschillende kolonisten, 1845, 1848, zonder datum.7 stukken

IV. PERSONEN VAN WIE DE BETROKKENHEID BIJ DE PROEVE VAN EEN EUROPESE KOLONISATIE IN SURINAME NIET VASTSTAAT

N.B. Bij de hieronder beschreven stukken kunnen stukken zijn, die werden overlegd door gegadigden

voor de proeve van kolonisatie, maar zich teruggetrokken hebben of geweigerd werden.

- 250 Huwelijksaangifte W. van de Fliert en J. Ruler, gemeente Ede, 14 januari 1845, afschrift. 1 stuk
- 251 Bewijzen van goed gedrag voor N. van Barneveld te Utrecht, K. Vink te Zenden, J. Asser te Veenendaal, 22, 29 april, 1 mei 1845. 3 stukken
- 252 Attestatie op naam van J. van Uizenburg van de kerkeraad van de Hervormden te Vledder voor de gemeente te Paramaribo, 4 mei 1845. 1 stuk
- 253 Reçu van de stuurman van de 'West-Indië' voor te Paramaribo in ontvangst genomen kisten en koffer, 24 april 1846. 1 stuk
- 254 Brief van C. Buschaan Oppenheimer over een opdracht aan een schrijnwerker die naar de Warappakreek gaat, 28 september 1849. Duitstalig met Nederlandse vertaling. 1 stuk
- 255 Aantekeningen van namen en adressen, zonder datum. 2 stukken

V. EIGENAREN VAN DE COLLECTIE VAN DEN BRANDHOF

- 256 *Eigen Haard*, 1895, nummer 38, blz. 608, waarin opgenomen een ingezonden mededeling van N. van den Brandhof, oud-gouverneur van Curaçao, over zijn vader de predikant A. van den Brandhof, gedrukt. 1 stuk
- 257 Lijsten van stukken grotendeels behorend tot de collectie-Van den Brandhof, zonder datum, concepten. 3 stukken
- 258 Uittreksels uit verschillende stukken betreffende de kolonisatie, grotendeels behorend tot de collectie-Van den Brandhof, zonder data. 1 omslag